

ПОВЕЉА ГРАДОНАЧЕЛНИКА

За локалну енергетску одрживост

www.eumayors.eu

ПОВЕЉА ГРАДОНАЧЕЛНИКА

„Имајући у виду следеће чињенице:

- Да је међународни панел о климатским променама потврдио да климатске промене јесу реалност и да великим делом одговорност за то лежи у коришћењу енергије за људске активности ;
- Да је 9. марта 2007. године ЕУ усвојила пакет мера познат као *Енергија за свет који се мења*, обавезујући се унилатерално да редукује емисију CO2 за 20% до 2020. године, а као резултат 20% повећања енергетске ефикасности и 20% удела обновљивих извора енергије у енергетском миксу.
- Да „Акциони план Европске Уније за енергетску ефикасност: Реализовање потенцијала“ укључује и израду „Повеље Градоначелника“, као приоритет
- Да Одбор региона ЕУ наглашава потребу за придруживањем локалних и регионалних снага јер су власти на више нивоа ефективније у повећању ефикасности акција које се предузимају у борби против климатских промена, и због тога промовише укључивање и региона у „Повељу Градоначелника“
- Да смо спремни да следимо препоруке Лајпцишке повеље о одрживим европским градовима, које се тичу потреба за побољшањем енергетске ефикасности
- Да смо свесни постојања обавезујућих закључака из Алборга, базираних на многим већ постојећим текућим напорима за урбану одрживост и процесима Локалне агенде 21
- Да признајемо чињеницу да локалне и регионалне власти деле одговорност са националним властима у борби против глобалног загревања и да томе морају бити посвећени независно од обавеза осталих страна
- Да су градови и места директно или индиректно (кроз производе и услуге које користе грађани) одговорни за више од половине емисије штетних гасова са ефектом стаклене баште, који настају коришћењем енергије за људске активности
- Да ће циљеви ЕУ за редукацију емисије бити достижни тек онда када се и локални чиниоци, грађани и удружења укључе
- Да су локалне и регионалне власти најближе грађанима, и као такве треба да воде акцију и дају пример
- Да многе акције везане за енергетску потражњу и обновљиве изворе енергије, које су неопходне у борби са климатским поремећајима, спадају у надлежности локалних власти, или се могу спровести само уз политичку подршку локалног нивоа
- Да земље чланице ЕУ могу имати користи од ефективне децентрализоване акције на локалном нивоу, током испуњавања својих обавеза у погледу смањења емисије штетних гасова
- Да локалне и регионалне власти широм Европе умањују изворе глобалног загревања кроз програме енергетске ефикасности, укључујући и увођење одрживе урбане мобилности , као и промоцију обновљивих извора енергије“

МИ, ГРАДОНАЧЕЛНИЦИ, ОБАВЕЗУЈЕМО СЕ:

„Да достигнемо циљеве који премашују оне које је ЕУ поставила до 2020. године , смањујући емисије штетних гасова на својим територијама за најмање 20% спровођењем локалног Енергетског акционог плана кроз активности у оквиру наших мандата. Обавезе и Акциони план ће бити ратификовани кроз наше стандардне процедуре;

Да припремимо Попис основне емисије као основу Енергетског акционог плана;

Да поднесемо Енергетски акциони план у року од годину дана од потписивања Повеље Градоначелника

Да прилагодимо структуру градске управе, укључујући и планирање довољно људских ресурса за предузимање неопходних акција

Да мобилишемо грађане и удружења у својим географским областима да узму учешћа у изради Акционог плана, истичући стратегију и мере које су неопходне да се спроведу и постигну циљеви из Плана.

Да поднесемо извештај о спровођењу плана бар једном у две године након подношења Акционог плана на евалуацију, мониторинг и верификацију.

Да поделимо своја искуства и праксу са другим територијалним јединицама;

Да организујемо Дане енергетике или Дане Повеље, у сарадњи са Европском Комисијом и другим партнерима , омогућавајући грађанима да увиде директне користи и предности од рационалнијег коришћења енергије, као и да редовно обавештавамо локалне медије о току акција из Енергетског акционог плана

Да учешћем доприносимо на годишњим ЕУ конференцијама градоначелника на тему енергетске одрживости у Европи

Да ширимо поруку Повеље у одговарајућим формама и посебно пружамо подршку другим градоначелницима да се придруже Повељи

Да прихватамо укидање нашег чланства у Повељи, коме претходи писано обавештење од стране Секретаријата , у следећим случајевима:

- 1) Уколико се у року од годину дана од потписивања не успе да поднесе Енергетски акциони план
- 2) У случају неуклапања са циљем укупног смањења CO₂ како је задато Акционим планом , због неуспешног спровођења или недовољне примене Акционог плана
- 3) У случају недостављања извештаја унутар два сукцесивна периода

Ми, градоначелници, подржавамо:

Одлуку Европске комисије да имплементира и финансира структуре техничке и промотивне подршке укључујући и имплементацију средстава евалуације и мониторинга, механизме који ће олакшати размену праксе између територија, као и средства која ће олакшати репликацију и мултипликацију успешних мера, у оквиру својих буџета;

Подржавамо улогу Европске Комисије да успостави координацију ЕУ конференције градоначелника за енергетску одрживост у Европи

Подржавамо изјављену намеру Европске Комисије да олакша размену искуства између територијалних јединица, обезбеди упутства, као и идентификује примере за могућу имплементацију и повезивање у оквиру постојећих активности и мрежа које подржавају улогу локалних влада на пољу климатске заштите. Ови идентификовани примери требало би да постану део Повеље, да буду наведени у њеним Анексима.

Одобравамо чин подршке Европске комисије у обезбеђивању препознавања и јавне видљивости градова и места која учествују у Повељи коришћењем специјалног логотипа посвећеног „Одрживој енергији Европе“, као и промоцијом кроз средства комуникације Европске Комисије;

Одобравамо чин снажне подршке коју Одбор региона даје Повељи и њеним циљевима, кроз представљање локалних и регионалних власти у ЕУ;

Одобравамо и сву подршку коју ове земље чланице, региони, провинције, менторски градови и **друге институционалне структуре** које подржавају Повељу обезбеђују мањим општинама како би оне потом могле да се уклопе са условима постављеним у овој Повељи;

МИ, ГРАДОНАЧЕЛНИЦИ, ПОЗИВАМО:

Европску комисију и националне администрације да успоставе планове сарадње и структуре кохерентне подршке које ће помоћи потписницима да имплементирају своје Енергетске акционе планове.

Европску комисију и националне администрације - да сагледају активности из Повеље као приоритете у својим програмима и да информишу и укључе градове у припрему стратегија и финансијске планове везане за локални ниво у погледу њених циљева;

Европску комисију - да преговара са финансијским актерима о успостављању финансијских олакшица као помоћ остварењу задатака из Акционог плана;

Националне администрације - да укључе локалне и регионалне власти у припремање и имплементацију Националног акционог плана енергетске ефикасности и Националног плана за обновљиве изворе енергије;

Европску комисију и националне администрације - да подрже имплементацију наших Енергетских акционих планова усклађених са принципима, прописима и модалитетима који су већ договорени и са оним око којих се могу договорити све стране за будуће на глобалном

нивоу, нарочито у склопу Оквирне конвенције УН о климатским променама (UNFCCC). Наше активно учешће у смањењу емисије CO₂ такође би могло да резултира амбициознијим глобалним циљем.

МИ, ГРАДОНАЧЕЛНИЦИ, ЖЕЛИМО ДА ПОДСТАКНЕМО И ОСТАЛЕ ЛОКАЛНЕ И РЕГИОНАЛНЕ ВЛАСТИ ДА СЕ ПРИДРУЖЕ ИНИЦИЈАТИВИ „ПОВЕЉА ГРАДОНАЧЕЛНИКА“, КАО И ДРУГИМ ВОДЕЋИМ ПАРТНЕРИМА ДА ФОРМАЛИЗУЈУ СВОЈ ДОПРИНОС ПОВЕЉИ.

АНЕКС

1. Улоге локалних власти у имплементацији

Мере енергетске ефикасности, пројекти везани за обновљиве изворе енергије и остале акције везане за енергију - могу бити уведене у разним областима активности локалних и регионалних власти

- Локалне владе су и потрошач и пружаоц услуга

Локалне власти смештене су зградама које често троше значајне количине енергије за грејање и осветљење. Уводећи програме и акције за уштеду енергије у јавним зградама јесте област где могу бити постигнуте значајне уштеде.

Локалне и регионалне власти често обезбеђују и у енергетском смислу веома захтевне услуге попут јавног транспорта и уличне расвете, где такође могу бити учињена побољшања. И чак и у случајевима када локална власт повери обављање ових делатности другим лицима, и тада мере неопходне за смањење утrophка енергије могу бити предвиђене и имплементиране кроз уговор о набавци и обезбеђивању услуга.

- Локалне власти планирају, развијају и имају и регулаторну улогу кроз доношење локалних прописа

Управљање градским земљиштем и организација система јавног превоза јесу одговорности већине локалних и регионалних влада. Стратешке одлуке које се тичу урбаног развоја, као што је избегавање урбаног проширења, могу утицати на смањење употребе енергије за транспорт.

Локалне и регионалне власти често могу имати и регулаторну улогу, на пример - кроз успостављање стандарда енергетских перформанси, или предвиђањем кроз градске прописе да се новоизграђене зграде опремају опремом која користи обновљиву енергију.

- Локална власт треба да делује и саветодавно, да мотивише и пружа модел

Локалне и регионалне владе могу помоћи у информисању и мотивисању становника, компанија и осталих локалних чиниоца како могу да користе ефикасније енергију. Веома су важне активности

на подизању свести у заједници како би се сви у њој ангажовали у подршци политици за одрживу енергетику. Деца су важна циљна група у јавности када је у питању уштеда енергије и пројекти везани за обнављање: они ће пролазити кроз научене лекције и изван школе. Подједнако је важно да власти саме пружају пример и узор у активностима за одрживу енергију.

Локалне власти у улози произвођача (обновљиве енергије) и снабдевача

Локалне и регионалне власти могу да промовишу локалну производњу енергије и коришћење обновљивих извора енергије. Комбиновани системи даљинског грејања који користе биомасу представљају добар пример. Локалне и регионалне власти могу давати подстицај својим грађанима да примењују пројекте којима се предвиђа коришћење обновљиве енергије дајући финансијску подршку за локалне иницијативе.

2. Ознака изузетности

„Ознаком изузетности“ се дефинишу оне иницијативе и програми који представљају светски признат модел успешне имплементације концепта одрживог енергетског развоја у урбаним околностима. Представници Ознаке изузетности кроз Повељу изјављују своју спремност да поделе своје искуство и помогну градовима у имплементацији сличних приступа када је то одговарајуће и применљиво, и обавезују се да олакшају пренос позитивне праксе кроз ширење информација, давање упутстава, учешће на догађајима потписника Повеље и генерално, свакодневну сарадњу са градовима у оквиру Повеље.

3. Структуре за пружање подршке

Повеља Градоначелника отворена је за градове свих величина у Европи. Оним градовима и местима који због своје величине немају ресурса да припреме попис емисије, или да разраде и припреме акциони план, подршку у томе треба да пруже администрације које имају такве капацитете. Те структуре које пружају подршку могу бити региони, покрајине, провинције, англомерати, NUTS III области, или менторски градови. Сваку структуру за подршку Комисија ће експлицитно признати као кључног актера у Повељи. Степен укључености у активности из Повеље ,као и специфични услови такве укључености , укључујући могућности одлучивања, биће детаљно регулисани посебним писаним споразумом.“